



УДК 336.56:336.225.673

АЛЕКСЄЄВА Алла, к. е. н., доцент кафедри бухгалтерського обліку КНТЕУ

ІГНАТЕНКО Тетяна, к. е. н., асистент кафедри бухгалтерського обліку КНТЕУ

## ТРАНСФЕРТНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ ЯК МЕХАНІЗМ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ

*Досліджено сутність трансфертного ціноутворення, категорії контрольованих господарських операцій, аспекти податкового контролю за трансфертним ціноутворенням.*

*Ключові слова:* трансфертне ціноутворення, контрольована операція, пов'язана особа, звичайна ціна, методи податкового контролю.

*Алексеева А., Игнатенко Т. Трансфертное ценообразование как механизм налогового контроля. Исследованы сущность трансфертного ценообразования, категории контролируемых хозяйственных операций, аспекты налогового контроля за трансфертным ценообразованием.*

*Ключевые слова:* трансфертное ценообразование, контролируемая операция, связанное лицо, обычная цена, методы налогового контроля.

**Постановка проблеми.** Актуальність проблеми обумовлена глобалізацією світової економіки. Поява великих транснаціональних інтегрованих корпорацій, активізація міжнародної торгівлі призвели до вільного переміщення фінансових ресурсів. Такі компанії у своїй діяльності використовують можливості оптимізації оподаткування.

Ціни, за якими укладаються контракти, є ключовим фактором, що впливає на розмір доходів і витрат підприємства. У більшості країн світу структура податкових систем значною мірою базується на оподаткуванні прибутку. Тому ціноутворення дає широкі можливості для розподілу прибутку між залежними організаціями.

Світова фінансово-економічна криза впливає на зростання дефіциту бюджетів країн. Правила про трансфертне ціноутворення нині активно використовуються в багатьох країнах і є ефективним інструментом протидії мінімізації податкових зобов'язань. Тому цілком зрозуміле намагання влади України шукати нові способи поповнення

бюджету, в тому числі за рахунок удосконалення податкового законодавства у напряму закриття шляхів ухилення від оподаткування. Одним з таких напрямів є трансфертне ціноутворення.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Питання трансфертного ціноутворення досліджували у своїх працях як вітчизняні, так і іноземні науковці: К. Друрі [1], С. Голов [2], Л. Нападовська [3] та ін. Науковцями трансфертне ціноутворення розглядається у двох аспектах. Перший – це внутрішньофірмовий, за яким трансфертне ціноутворення є досить ефективним інструментом внутрішньофірмового планування і управління. Другий – податковий, який значною мірою є наслідком першого. Податковий аспект трансфертного ціноутворення для української економіки є новим, а відтак недостатньо дослідженим.

**Метою** статті є дослідження сутності трансфертного ціноутворення як механізму податкового контролю за сплатою податків, а також аналіз категорій контрольованих господарських операцій, методів визначення ціни у контрольованих операціях, аспектів податкового контролю за трансфертним ціноутворенням.

**Результати дослідження.** Податковий контроль за трансфертним ціноутворенням ґрунтується на принципі "витагнутої руки", закріпленому у міжнародному стандарті, що погоджений державами-членами Організації економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР) та країнами, які не є членами цієї організації, і рекомендований для встановлення трансфертних цін для податкових потреб. Цей принцип передбачає збільшення податкових зобов'язань пов'язаних осіб до рівня податкових зобов'язань непов'язаних осіб за умови відповідності комерційних та/або фінансових умов здійснення ними операцій.

Трансфертне ціноутворення (ТЦ) для цілей оподаткування – це система визначення звичайної ціни товарів та/або результатів робіт (послуг) в операціях, визнаних контрольованими. ТЦ виникає між компаніями, які мають можливість впливати на формування цін у межах операцій, і може здійснюватися не тільки компаніями, які знаходяться у різних країнах, але і пов'язаними особами в межах однієї країни.

З 1 вересня 2013 р. набрав чинності Закон України від 04.07.2013 № 408 "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо трансфертного ціноутворення" [4] (далі – Закон).

Головною метою Закону є побудова дієвої системи державного регулювання трансфертного ціноутворення в Україні, що надасть змогу захистити податкову базу та уникнути при цьому підстав для подвійного оподаткування та невизначеностей, які можуть перешкоджати прямим іноземним інвестиціям та розвитку зовнішньої торгівлі.

Закон доповнює Податковий кодекс України статтею 39, в якій розкрито:

- принципи трансфертного ціноутворення;
- контрольовані операції;

- методи визначення ціни у контрольованих операціях;
- складання та подання документації для податкового контролю.

Основним принципом ТЦ є те, що податковий контроль за трансфертним ціноутворенням передбачає коригування податкових зобов'язань платника податків до рівня податкових зобов'язань, розрахованих за умови відповідності контрольованої операції комерційним та/або фінансовим умовам, які мали місце під час здійснення зіставних операцій, сторони яких не є пов'язаними особами.

У процесі трансфертного ціноутворення визначається ціна продажу товарів (робіт, послуг) під час здійснення контрольованих операцій.

**Контрольованими операціями** в Законі визначено господарські операції, що здійснюються платниками податків за участю:

- резидентів з нерезидентами – пов'язаними особами;*
- резидентів з іншими резидентами – пов'язаними особами, які:*

- задекларували від'ємне значення об'єкта оподаткування з податку на прибуток за попередній податковий (звітний) рік;
- застосовують спеціальні режими оподаткування станом на початок звітного року;
- сплачують податок на прибуток підприємств та/або податок на додану вартість за іншою ставкою, ніж базова, станом на початок звітного року;
- не були платниками податку на прибуток та/або податку на додану вартість на початок звітного року;

*нерезидентів, зареєстрованих у державі (на території) з нижчою на 5 і більше відсоткових пунктів ставкою податку на прибуток (корпоративного податку), ніж в Україні, або який сплачує податок на прибуток (корпоративний податок) за ставкою на 5 і більше відсоткових пунктів нижчою, ніж в Україні.*

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25.12.2013 № 1042-р затверджено перелік держав (територій), в яких ставки податку на прибуток (корпоративного податку) на 5 і більше відсоткових пунктів нижче, ніж в Україні. Наразі перелік включає 74 країни (території), серед яких Албанія, Болгарія, Грузія, Кіпр, Мальта, Молдова, Об'єднані Арабські Емірати, Сінгапур, Узбекистан, Чорногорія, Ямайка та ін. [5].

Відповідно до Закону операції є контрольованими за умови, що їх загальний річний обсяг з кожним контрагентом не менш 50 млн грн (без урахування податку на додану вартість).

Обсяг контрольованих операцій обраховується за договірними (контрактними) цінами. Якщо у звітному періоді платником податку здійснювались операції як з придбання, так і з продажу товарів (робіт, послуг) з одним контрагентом, для визначення вартісного критерію контрольованої операції враховується загальний обсяг (сумарне значення) операцій з продажу та операцій з придбання з таким контрагентом.

Крім того, при визначенні вартісного критерію контрольованої операції 50 млн грн враховуються не тільки суми придбання і продажу продукції (товарів, робіт, послуг), але і суми кредиту, депозиту, позики, процентів за таким кредитом, депозитом, позикою, поворотної фінансової допомоги, вартість товару за договорами комісії, поруки, агентськими та іншими аналогічними договорами, суми комісійної (агентської) винагороди, вартість інвестицій [6].

Встановлення у законодавстві чіткого переліку контрольованих операцій визначає рамки податкового контролю і слугує відповідною гарантією прав платника податків при його здійсненні.

Для контролю за ТЦ Законом передбачено 5 методів визначення трансфертної ціни із такою пріоритетністю їх застосування: порівняльної неконтрольованої ціни (аналогів продажу); ціни перепродажу; "витрати плюс"; чистого прибутку; розподілення прибутку.

Вибір податковими органами об'єктивного методу визначення ціни товарів (робіт, послуг) є одним з найважливіших питань податкового контролю за трансфертним ціноутворенням. При використанні методу порівняльної неконтрольованої ціни (аналогів продажу) законодавчо встановлена вимога використання офіційних джерел інформації [7]. Для застосування таких методів, як ціна перепродажу; "витрати плюс"; чистого прибутку розраховується ринковий діапазон рентабельності.

Під час визначення рівня рентабельності контрольованих операцій для цілей оподаткування Законом рекомендовано використовувати певний перелік фінансових показників (*табл. 1*).

Показники рентабельності визначаються на підставі даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності, відображених за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку або міжнародними стандартами відповідно до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні".

При визначенні ринкового діапазону рентабельності використовуються значення показників рентабельності, що розраховуються за результатами не менше трьох зіставних операцій, у тому числі здійснених платником податків, за умови, що зазначені операції були здійснені з особами, які не є пов'язаними.

Для трансфертного ціноутворення операції визнаються зіставними, якщо вони здійснюються за однакових комерційних та/або фінансових умов з контрольованою операцією. Такі умови є зіставними, якщо відмінності між ними не мають істотного впливу на результати операції.

Таблиця 1

**Фінансові показники рентабельності для цілей оподаткування  
контрольованих операцій**

Показник	Алгоритм розрахунку	Джерело інформації за національними стандартами обліку
Валова рентабельність	Відношення валового прибутку до чистого доходу (виручки) від реалізації товарів (робіт, послуг)	ф. 2 "Звіт про фінансові результати" (Звіт про сукупний дохід): ряд. 2090 : ряд. 2000
Валова рентабельність собівартості	Відношення валового прибутку до собівартості реалізованих товарів (робіт, послуг)	ф. 2 "Звіт про фінансові результати" (Звіт про сукупний дохід): ряд.2090 : ряд. 2050
Чиста рентабельність	Відношення прибутку від операційної діяльності до чистого доходу (виручки) від реалізації товарів (робіт, послуг)	ф. 2 "Звіт про фінансові результати" (Звіт про сукупний дохід): ряд. 2190 : ряд. 2000
Чиста рентабельність витрат	Відношення прибутку від операційної діяльності до суми собівартості реалізованих товарів (робіт, послуг) та операційних витрат (адміністративних витрат, витрат на збут та ін.), пов'язаних з реалізацією товарів (робіт, послуг)	ф. 2 "Звіт про фінансові результати" (Звіт про сукупний дохід): ряд. 2190 : (ряд. 2050 + ряд. 2130 + ряд. 2150 + ряд. 2180)
Рентабельність операційних витрат	Відношення валового прибутку до операційних витрат (адміністративних витрат, витрат на збут та ін.), пов'язаних з реалізацією товарів (робіт, послуг)	ф. 2 "Звіт про фінансові результати" (Звіт про сукупний дохід): ряд. 2090 : (ряд. 2130 + ряд. 2150 + ряд. 2180)
Рентабельність активів	Відношення прибутку від операційної діяльності до вартості необоротних та оборотних активів (крім поточних фінансових інвестицій і грошових коштів та їх еквівалентів)	ряд. 2090 ф. 2 "Звіт про фінансові результати" (Звіт про сукупний дохід) : (ряд. 1095 + ряд. 1195 + ряд. 1200 – ряд. 1160 – ряд. 1165) ф. 1 "Баланс" (Звіт про фінансовий стан)
Рентабельність капіталу	Відношення прибутку від операційної діяльності до вартості капіталу (сума необоротних та оборотних активів, крім поточних фінансових інвестицій і грошових коштів та їх еквівалентів, крім поточних зобов'язань)	ряд. 2090 ф. 2 "Звіт про фінансові результати" (Звіт про сукупний дохід) : (ряд. 1095 + ряд. 1195 + ряд. 1200 – ряд. 1160 – ряд. 1165 – ряд. 1695 – ряд. 1700) ф. 1 "Баланс" (Звіт про фінансовий стан)

Під час визначення зіставності операцій необхідно аналізувати такі елементи контрольованої та зіставної операцій:

- товари (роботи, послуги), які є предметом операцій;
- функції, які виконуються сторонами операції; активи, що ними використовуються; умови розподілу між сторонами операції ризиків і вигод; розподіл відповідальності між сторонами операції та інші умови операції;
- стала практика відносин та умови договорів, укладених між сторонами операції, які істотно впливають на ціни товарів (робіт, послуг);
- економічні умови діяльності сторін операції, включаючи аналіз відповідних ринків товарів (робіт, послуг), які істотно впливають на ціни товарів (робіт, послуг);
- бізнес-стратегії сторін операції (за наявності), які істотно впливають на ціни товарів (робіт, послуг) [4].

Введення контролю ТЦ стане одним з нових механізмів поповнення бюджету країни. Насамперед цей механізм торкнеться експортерів. Торгові компанії великих українських груп, якщо вони розташовані в країнах (територіях) з низьким рівнем оподаткування, як правило, придбають продукцію, виготовлену в Україні, практично за собівартістю, а потім реалізують покупцям за ринковими цінами. В результаті значна частина прибутку від реалізації залишається у розпорядженні іноземної компанії. З цього прибутку в Україні не сплачуються податки. В той же час виручка в іноземній валюті не потрапляє до банківської системи України і не підпадає під валютний контроль.

За даними Державної податкової служби України, у 2012 р. 54 % українського товарного експорту вивезено через третіх, часто афілійованих осіб, а загальний обсяг експорту за непрямыми контрактами становив 260 млрд грн. У результаті за межами України залишилось майже 30 % доходу від експорту товарів [8].

Правила трансфертного ціноутворення спрямовані або на повне припинення, або суттєве зменшення цієї практики, оскільки прийнятий механізм передбачає оцінку і порівняння рентабельності іноземних торговельних компаній, через які українські підприємства реалізують власну продукцію, з рентабельністю незалежних трейдерів. Якщо податкові органи встановлять, що іноземна торговельна компанія отримує значний прибуток, то вони зможуть примусити експортера – українське підприємство – донарахувати і сплатити податки.

Крім того, закон передбачає можливість застосування нестандартного способу визначення ринкової ціни для основних українських експортерів та імпортерів. Для цілей ТЦ Кабміном затверджено відсотковий діапазон цін для деяких товарних позицій згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності. Серед таких товарів зернові культури, продукти неорганічної хімії, чорні

метали та ін. Так, у разі реалізації цих товарів відсотковий діапазон цін для цілей оподаткування може відхилитися не більше ніж на  $-5\%$ , а в разі придбання товарів – на  $+5\%$  [9; 10].

Не залишаються поза увагою податкових органів також і імпортери. Податкові органи уважно спостерігають за українськими дистрибуторами міжнародних компаній, які постачають в Україну продукцію іноземних брендів (автомобілі, промислове обладнання, побутова хімія, товари для дому, одяг, ліки та багато інших товарів). Нерідко імпортери завищують вартість товарів, що ввозяться в Україну. Це зменшує прибуток від реалізації цих товарів споживачам в Україні, відповідно й обсяг податків, які український імпортер повинен сплатити до бюджету.

Відстеження таких зловживань податківцями проводиться шляхом зіставлення рентабельності українських дочірніх підприємств, які входять до міжнародних компаній, з рентабельністю незалежних дистрибуторів, які виконують аналогічні функції.

Під податковий контроль підпадають також і операції на внутрішньому ринку України, незважаючи на те, що обидва контрагента сплачують податки до бюджету країни. Багато компаній в Україні користуються пільговими режимами оподаткування, що дозволяє їм суттєво зменшити податкове навантаження. Крім того, останніми роками в умовах кризи багато компаній накопичили податкові збитки, а це означає, що вони не сплачують податок на прибуток. Саме через такі компанії (пов'язані особи) можуть проводитись операції, метою яких є виведення прибутку з-під оподаткування. Законом про трансфертне ціноутворення господарські операції, що здійснюються платниками податків з резидентами – пов'язаними особами, які задекларували від'ємне значення об'єкта оподаткування з податку на прибуток за попередній податковий (звітний) рік, або застосовують спеціальні режими оподаткування станом на початок звітного року, віднесено до контрольованих. Про здійснені контрольовані операції платники податків повинні інформувати податкові органи.

Введено принципово новий для українського платника податків механізм податкового регулювання – *узгодження цін у контрольованих операціях* [11]. Така процедура передбачена лише для великих платників податків, яким надано право звернутись до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної податкової та митної політики, із заявою про узгодження цін у контрольованих операціях.

Предметом узгодження у контрольованих операціях можуть бути: види та/або перелік товарів (робіт, послуг); ціни; перелік джерел інформації, які передбачається використати для визначення цін; допустиме відхилення від встановленого рівня економічних умов здійснення контрольованих операцій; порядок, строки подання та перелік документів, які підтверджують дотримання узгоджених цін у контрольованих операціях.

Інша новація – податковий орган має право затребувати у платника податків для контролю документацію відносно конкретної угоди. Законом передбачено, що українські платники податків за запитом податкових органів повинні складати документацію про трансфертне ціноутворення, в якій слід відобразити дані про групу платника податків, його пов'язаних осіб, позицію на ринку, ризики й активи учасників операцій, розрахунок ринкової ціни операції тощо.

Платники податків (крім НБУ), які протягом звітного періоду здійснювали контрольовані операції, подаватимуть звіт про контрольовані операції Міністерству доходів і зборів України до 1 травня наступного року за звітним засобами електронного зв'язку в електронній формі. У звіті контрольовані операції відображаються за датою переходу прав власності на товари або датою складення акта або іншого документа, оформленого відповідно до вимог чинного законодавства, який підтверджує виконання робіт або надання послуг.

Податковий контроль за визначенням цін у контрольованих операціях здійснюється шляхом моніторингу цін у контрольованих операціях, а також перевірок платників податків з питань повноти нарахування і сплати податків та зборів під час здійснення контрольованих операцій.

Підставами для перевірки контрольованих операцій є: надсилання повідомлення про виявлені контрольовані операції; виявлення за результатами моніторингу відхилення цін контрольованої операції від рівня звичайних (ринкових) цін; неподання платником податку звіту про контрольовані операції; неподання платником податків або подання з порушенням вимог документації про контрольовані операції. Тривалість перевірки контрольованих операцій не повинна перевищувати шести місяців.

Результати перевірки контрольованих операцій оформлюються актом, що складається у двох примірниках. Підписується посадовою особою центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову та митну політику, який очолює перевірку, та платником податків або його представником. В акті повинні бути відображені документально підтверджені факти відхилення ціни, застосованої під час здійснення операцій, від звичайної (ринкової) ціни, визначеної відповідно до вимог законодавства; обґрунтування того, що таке відхилення спричинило заниження суми податку; розрахунок такого заниження.

Під час здійснення податкового контролю за ТЦ використовуються офіційно визнані джерела інформації про ринкові ціни. Перелік цих джерел установлюється Кабінетом Міністрів України.

Якщо відповідна інформація в офіційних джерелах відсутня або недостатня, може використовуватись така інформація:

- ціни, що склалися за результатами публічних торгів (аукціонів), тендерів з торгівлі окремими видами продукції, біржові котирування;



- статистичні дані державних органів і установ;
- довідкові ціни спеціалізованих комерційних видань (у тому числі й інтернет-видань) і публікацій (у тому числі електронних) та інших банків даних, звіти і довідки відділів з економічних питань у складі дипломатичних представництв України за кордоном, інформаційні програми, що використовуються з метою трансфертного ціноутворення. Інші публічні інформаційні джерела, що є загальнодоступними;
- відомості про ціни, діапазон цін та котирування, оприлюднені в засобах масової інформації;
- відомості, отримані з бухгалтерської та статистичної звітності платників податків, оприлюднені в засобах масової інформації, у тому числі на офіційних веб-сайтах в інтернеті;
- результати незалежної оцінки майна та майнових прав, проведеної відповідно до Закону України "Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні";
- інформація про інші контрольовані операції, здійснені платником податків [1].

Механізм податкового контролю за трансфертним ціноутворенням змушує платників податків забезпечити відповідну кадрову Георгаізацію з метою проведення внутрішнього моніторингу щодо віднесення операцій до контрольованих.

**Висновки.** Аналіз нових норм і положень Податкового кодексу України свідчить, що законодавча регламентація питань податкового контролю трансфертного ціноутворення здійснена з урахуванням міжнародних стандартів.

Прийнятий Закон деякою мірою має фіскальний характер, що на даному етапі розвитку української податкової системи є виправданим.

Для забезпечення можливості застосування нових податкових механізмів у галузі трансфертного ціноутворення доцільно проводити збір і збереження документів, які відповідають стандартам, моніторинг змін регулювання трансфертного ціноутворення у різних країнах; удосконалювати технології збору та обробки обліково-економічної інформації з метою прискорення аналізу фінансових результатів; здійснити оптимізацію кадрів у цілях більш повного виконання вимог щодо документального підтвердження трансфертного ціноутворення.

#### СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Друри К. Введение в управленческий и производственный учет / К. Друри. — М. : Аудит, ЮНИТИ, 1998.
2. Голов С. Управленческий учет / С. Голов. — К. : Либра, 2004.
3. Нападовська Л. В. Управлінський облік / Л. В. Нападовська. — К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010.
4. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо трансфертного ціноутворення : Закон України від 04.07.2013 № 408-VII. — Режим доступу : <http://rada.gov.ua>.

5. Про затвердження переліку держав (територій), в яких ставки податку на прибуток (корпоративного податку) на 5 і більше відсоткових пунктів нижче, ніж в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.12.2013 № 1042-р. — Режим доступу : <http://rada.gov.ua>.
6. Узагальнююча податкова консультація з окремих питань застосування норм податкового законодавства щодо трансфертного ціноутворення : Наказ М-ва доходів і зборів України від 22.11.2013 № 699. — Режим доступу : <http://minrd.gov.ua>.
7. Про затвердження Переліку джерел інформації про ринкові ціни для цілей трансфертного ціноутворення : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.10.2013 № 866-р. — Режим доступу : <http://rada.gov.ua>.
8. *Трансфертне* ціноутворення: проблеми та перспективи. — Режим доступу : <http://www.apteka.ua/article/246596>.
9. Про затвердження Порядку розрахунку та застосування ринкового діапазону цін і ринкового діапазону рентабельності для цілей трансфертного ціноутворення : Постанова Кабінету Міністрів України від 17.10.2013 № 763. — Режим доступу : <http://rada.gov.ua>.
10. Про затвердження відсоткового діапазону цін для деяких товарних позицій згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності для цілей трансфертного ціноутворення : Постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.2013 № 749. — Режим доступу : <http://rada.gov.ua>.
11. Про затвердження Порядку узгодження цін у контрольованих зовнішньоекономічних операціях, за результатами якого укладаються договори, що мають двосторонній або багатосторонній характер, для цілей трансфертного ціноутворення : Постанова Кабінету Міністрів України від 17.10.2013 № 764. — Режим доступу : <http://rada.gov.ua>.

Стаття надійшла до редакції 21.02.2014.

**Alekseyeva A., Ignatenko T. Transfer pricing as mechanism of tax payment control.**

**Background.** The scientific article is devoted to the pressing question of the transfer pricing in Ukraine as a mechanism of tax payment control. Rules of transfer pricing nowadays are actively used in many countries, that is why an improvement of tax legislation of Ukraine in part of the transfer pricing is new method of filling the budget including closing ways for avoiding taxation.

**Review of scientific sources.** The questions of the transfer pricing was studied in the works both of domestic and foreign scientists. The transfer pricing is studied by scientists in two aspects. The first aspect is internal according to which the transfer pricing is an effective enough instrument of the internal planning and management. The second one is tax aspect which somehow is result of the first one. Tax aspect of the transfer pricing for the Ukrainian economy is new, and consequently, not enough investigated. Therefore the purpose of the article is describing essence of the transfer pricing mechanism of tax payment control, analysis of category of uncontrolled economic operations, methods of price determination of the controlled operations, aspects of tax control of the transfer pricing.

**Results.** It was found out that tax control of the transfer pricing is based on the principle of "prolate hand" – international standard, ratified by the states – members of the Organization for economic co-operation and development (the OECD) and countries which

are not members of this organization, as recommended for the use for establishment of transfer prices for tax necessities. This principle implies the increase of tax obligations of the related persons to the level of tax obligations of the unrelated persons on condition of accordance of commercial and/or financial terms of operations done by them.

Transfer pricing for taxation is a system of determination of ordinary cost of commodities and/or results of works (services) in operations, acknowledged as controlled ones.

**Conclusion.** Thus regulation of questions of tax control of the transfer pricing is carried out taking into account international standards and has fiscal character, but on this stage of development of the Ukrainian tax system is justified.

**Keywords:** transfer pricing, controlled operation, related person, ordinary price, methods of tax control.

## REFERENCES

1. Druri K. Vvedenie v upravlencheskij i proizvodstvennyj uchet / K. Druri. — M. : Audit, JuNITI, 1998.
2. Golov S. Upravlencheskij uchet / S. Golov. — K. : Libra, 2004.
3. Napadovs'ka L. V. Upravlins'kyj oblik / L. V. Napadovs'ka. — K. : Kyi'v. nac. torg.-ekon. un-t, 2010.
4. Pro vnesennja zmin do Podatkovogo kodeksu Ukrai'ny shhodo transfertnogo cinoutvorennja : Zakon Ukrai'ny vid 04.07.2013 № 408-VII. — Rezhym dostupu : <http://rada.gov.ua>.
5. Pro zatverdzhennja pereliku derzhav (terytorij), v jakyh stavky podatku na prybutok (korporatyvnogo podatku) na 5 i bil'she vidstokovyh punktiv nyzhche, nizh v Ukrai'ni : Rozporjadzhennja Kabinetu Ministriv Ukrai'ny vid 25.12.2013 № 1042-r. — Rezhym dostupu : <http://rada.gov.ua>.
6. Uzagal'njujucha podatkovu konsultacija z okremyh pytan' zastosuvannja norm podatkovogo zakonodavstva shhodo transfertnogo cinoutvorennja : Nakaz M-va dohodiv i zboriv Ukrai'ny vid 22.11.2013 № 699. — Rezhym dostupu : <http://minrd.gov.ua>.
7. Pro zatverdzhennja Pereliku dzherel informacii' pro rynkovi ciny dlja cilej transfertnogo cinoutvorennja : Rozporjadzhennja Kabinetu Ministriv Ukrai'ny vid 23.10.2013 № 866-r. — Rezhym dostupu : <http://rada.gov.ua>.
8. Transfertne cinoutvorennja: problemy ta perspektyvy. — Rezhym dostupu : <http://www.apteka.ua/article/246596>.
9. Pro zatverdzhennja Porjadku rozrahunku ta zastosuvannja rynkovogo diapazonu cin i rynkovogo diapazonu rentabel'nosti dlja cilej transfertnogo cinoutvorennja : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrai'ny vid 17.10.2013 № 763. — Rezhym dostupu : <http://rada.gov.ua>.
10. Pro zatverdzhennja vidstokovogo diapazonu cin dlja dejakyh tovarnyh pozycij zgidno z Ukrai'ns'koju klasyfikacijeju tovariv zovnishn'oekonomichnoi' dijal'nosti dlja cilej transfertnogo cinoutvorennja : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrai'ny vid 12.10.2013 № 749. — Rezhym dostupu : <http://rada.gov.ua>.
11. Pro zatverdzhennja Porjadku uzgodzhennja cin u kontrol'ovanyh zovnishn'oekonomichnyh operacijah, za rezul'tatamy jakogo ukladajut'sja dogovory, shho majut' dvostoronnij abo bagatostoronnij harakter, dlja cilej transfertnogo cinoutvorennja : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrai'ny vid 17.10.2013 № 764. — Rezhym dostupu : <http://rada.gov.ua>.